

ANKARA YILDIRIM BEYAZIT ÜNİVERSİTESİ – BİLGİ ve BELGE YÖNETİMİ BÖLÜMÜ
DERS İZLENESİ

Dersin Kodu	Dersin Adı	Dersin Türü	AKTS Kredisi	Dersin Önkoşul Bilgisi	İzlenenin Hazırlanma Tarihi
BBY 206	Halk ve Okul Kütüphaneleri	Zorunlu	6	Yok	10.01.2026
Dersi Veren Öğretim Üyesi & E-Posta Adresi	Dr. Öğr. Üyesi Erdiñ ALACA & ealaca@aybu.edu.tr				
Öğrenci Görüşme Saatleri & Yeri	Çarşamba: 12.00-13.00 / 16.00-17.00 Cuma: 09.00-11.00 & A129				
Dersin İçeriği ve Amaçları	Bu dersin amacı öğrencilerin halk ve okul kütüphaneleri ile ilgili işlem, hizmet ve gelişmeleri hem dünya hem de Türkiye ölçeğinde anlama ve takip edebilmelerini sağlamaktır.				
Ders Kitabı / Kitapları	- Baker, S., & Lancaster, F. (1991). The measurement and evaluation of library services. (Second ed.). Arlington, VA: Information Resources Press. - Harris, M. & Johnson, E.D. (1984). History of libraries in the western world. Metuchen, NJ: Scarecrow. - Riechel, R. (1991). Reference services for children and young adults. Hamden, CT: Library Professional Publications - Açıkgöz, O. ve Yılmaz, B. (2013). Türkiye’de halk kütüphanesi hizmetlerinin özel idarelere devri konusunda özel idare yöneticilerinin görüşleri. Türk Kütüphaneciliği, 27(1), 136-153. - Akman, İ. ve Akman, N. (2016). Türkiye’de halk kütüphanesi hizmetlerinin yerel yönetimlere devri: Uygulama(cılar) açısından bir yaklaşım. B. Yılmaz, T. Çakmak ve Ş. Eroğlu (Yay. haz.). - Belediyelerin Kütüphane ve Arşiv Hizmetleri Uluslararası Sempozyumu, 12-14 Mayıs 2016, Bursa, Türkiye, Bildiriler Kitabı içinde (s. 449-461). Bursa: Nilüfer Belediyesi. - Aksakal, A. (1997). Halk kütüphaneleri yasası ve yeniden yapılanma. IFLA 1995’e Doğru Türk Kütüphaneciliği Sempozyumu ve I. Türk Kütüphaneciler Derneği Genel Konferansı, Ankara, Türkiye, Bildiriler içinde (s. 113-118). Ankara: TKD. - Alaca, E. (2017). Ankara’daki 6 halk kütüphanesinde yenilikçi hizmet anlayışı: Kütüphane personelinin yaklaşımı üzerine bir değerlendirme. Türk Kütüphaneciliği, 31(2), 211-222. - Alaca, E. (2020). Türkiye’de halk kütüphaneleri: Yedi adımda kullanıcı merkezli yenilikçilik yaklaşımı. T. Çakmak ve B. Yılmaz (Yay. haz.). 8. Uluslararası Değişen Dünyada Bilgi Yönetimi Sempozyumu: Gerçek Ötesi ve Bilgi Yönetimi, 1-3 Kasım 2018, Ankara, Türkiye, Bildiriler Kitabı içinde (s. 96-106). Ankara: Hacettepe Üniversitesi Bilgi ve Belge Yönetimi Bölümü. - Alaca, E. ve Yılmaz, B. (2017). Yenilikçilik ve yenilikçi hizmet: Halk kütüphaneleri açısından kavramsal bir yaklaşım. Ö. Külcü, T. Çakmak ve Ş. Eroğlu (Yay. haz.). Kamusal alan olarak bilgi merkezleri ve yenilikçi yaklaşımlar içinde (s. 155-178). İstanbul: Hiperyayın. - Altay, A. (2018). Halk kütüphanelerinde yönetim ve yönetsel işlevler. H. Odabaş ve M. A. Akkaya (Yay. haz.). Halk kütüphaneleri: Geçmişten geleceğe yönelimler ve yeni roller içinde (s. 123-153). İstanbul: Hiperyayın. - Altay, A., Todorova, T. ve Dursun, B. (2013). Halk kütüphanelerinde çocuklara ve gençlere yönelik yenilikçi bilgi hizmetleri: Türkiye’de durum. Gençlik Araştırmaları Dergisi, 1(2), 186-201. - Duman, H. (1988). Halk kütüphanelerinin kütüphaneci ihtiyaçları ve standartlar. M. Alpay (Yay. haz.). Türkiye’de Kütüphane Alanında Teori ile Uygulama İlişkisi Sempozyumu: 7-8 Mayıs 1987 içinde (s. 43-57). İstanbul: İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Kütüphanecilik Bölümü. - Duman, H. (2004). Halk kütüphanelerinde yeniden yapılanma. Türk Kütüphaneciliği, 18(4), 418-445.				
Öğretim Yöntemi ve Teknikleri	Öğrencilerin, verilen okuma materyallerini okumuş olarak derse gelmeleri beklenmektedir. Öğretim yöntemi ders anlatımı, soru-cevap, takım çalışması ve sınıf tartışmalarından oluşacaktır.				
Dersin Öğrenim Çıktıları	1	Halk ve okul kütüphanelerinin tarihsel süreçleri analiz edilerek; bu kurumların toplumsal rolleri, kuruluş amaçları ve temel görevleri üzerine kuramsal bir temel oluşturulur.			
	2	Kütüphane işletmeciliğinin çekirdeğini oluşturan Bina, Bütçe, Kullanıcı, Personel ve Derme (Koleksiyon) unsurları arasındaki ilişki incelenerek, kütüphane yönetim sistemlerinin işleyişi kavranır.			
	3	Her iki kütüphane türü için geçerli olan güncel yönetmelikler, hizmet rehberleri ve uluslararası standartlar incelenerek; kütüphanecilik faaliyetlerinin hukuki ve profesyonel dayanakları öğrenilir.			

	4	Saha gezileri ve kurumlar arası karşılaştırmalar yoluyla, kütüphanecilikteki son gelişmeler takip edilir. Teorik bilgilerin pratik uygulamalarla (örneğin kütüphane ziyaretleri) pekiştirilmesi sağlanarak mesleki farkındalık artırılır.
Dersin Katkı Sağladığı Program Çıktıları	Program Çıktısı (PÇ)	
	PÇ 1	Bilgi ve belge yönetimi, bilişim, kütüphanecilik, arşivcilik, dokümantasyon, bilgi teknolojileri gibi alanlarda ileri düzeyde kuramsal ve uygulamalı bilgilere ve becerilere sahip olma;

Dersin Alan Öğretimine Katkısı	Bu dersle birlikte öğrencilerin halk ve okul kütüphaneleri ile ilgili teknik ve kullanıcı hizmetleri odaklı işlemleri anlamalarına, hizmet geliştirme sürecine yön verebilmelerinin, yönetsel süreçlere ilişkin farkındalık kazanmalarına, halk ve okul kütüphaneleri kapsamında yaşanan gelişmeleri takip edebilmelerine katkı sağlanmaktadır.
---------------------------------------	---

Derste İşlenen Konular	1. Hafta	Halk Kütüphanesi Tarihçe ve Kavramsal Yaklaşım
	2. Hafta	Halk Kütüphanesi Amaç-Görev-İşlevler-Yönetim ve Yönetimsel İşlevler
	3. Hafta	Halk Kütüphanesi 5 Temel Unsur
	4. Hafta	Halk Kütüphaneleri Teknik Hizmetler ve Kullanıcı Hizmetleri
	5. Hafta	Halk Kütüphanesi Hizmet Stratejisi
	6. Hafta	Halk Kütüphanelerinde Yenilikçilik
	7. Hafta	Halk Kütüphanelerinde Yenilikçi Örgüt Kültürü
	8. Hafta	Vize
	9. Hafta	Okul Kütüphanesi Tarihçe ve Kavramsal Yaklaşım
	10. Hafta	Okul Kütüphaneleri Vizyon Misyon Amaçları Yasal ve Finansal Çerçeve
	11. Hafta	Okul Kütüphanesi İnsan Kaynakları, Fiziksel ve Dijital Kaynaklar
	12. Hafta	Okul Kütüphanesi Program ve Etkinlikler
	13. Hafta	Değerlendirme ve Halkla İlişkiler
	14. Hafta	Okul Kütüphaneleri İlke ve Standartlar
	15. Hafta	Okul Kütüphanelerinden yararlanma ve kütüphane gezisi
	16. Hafta	Final

Dersin Değerlendirilme Kriterleri	Yarıyıl Çalışmaları	Sayısı	Katkı %
	Ara Sınav	1	%40
	Kısa Sınav		%
	Ödev		%
	Devam		%
	Uygulama		%
	Proje		%
	Yarıyıl Sonu Sınavı	1	%60
	Toplam	2	%100

Engellilik Politikası	Bu derste performansınızı etkileyebilecek belgelenmiş bir engeliniz (görme, işitme veya fiziksel engel vb.) varsa, bu dersin tüm gereksinimlerini eşit bir şekilde karşılamak için makul koşulları ayarlamak üzere Engellsiz AYBU (https://aybu.edu.tr/engelsiz/icerik_listesi-327-yildirim-beyazit-universitesi-engelsiz-universite-birimi-yonergesi.html) ile görüşmeniz önerilir. Ayrıca, İnsan ve Toplum Bilimleri Fakültesi yönetimiyle de iletişime geçebilirsiniz. Sınavlar, ders materyalleri vb. ile ilgili herhangi bir ders ihtiyacının karşılanmasını sağlamak için ihtiyaçlarınızı mümkün olan en kısa sürede ders öğretim elemanına bildirmelisiniz.
------------------------------	--